

UNIwersytet Jagielloński
COLLEGIUM MEDICUM
W KRAKOWIE

Wydział Lekarski

Rec. pozytywna,
niezależna
i profesjonalna
Z-ca Przewodniczącej
Rady Dyscypliny Nauki Medycznej
prof. dr hab. Tomasz Grzybowski

Kraków, 4.12.2024

Dr hab. n. med. Przemysław Pękala

Katedra Anatomii

Uniwersytet Jagielloński

Collegium Medicum

Recenzja rozprawy doktorskiej zatytułowanej:

„Czynniki wpływające na leczenie operacyjne złamań panewki stawu
biodrowego i rozwój choroby zwyrodnieniowej”

Autor pracy: lek. Rafał Wójcicki

Promotor: Dr hab. n. med. Jan Zabrzyński, prof. UMK

Katedra i Zakład Anatomii

ul. Kopernika 12, 31-034 Kraków, tel./faks +48 12 422 95 11, anatomia@cm-uj.krakow.pl

www.katedra-anatomii.cm-uj.krakow.pl

Recenzja została przygotowana w związku z powołaniem mnie przez Radę Dyscypliny Nauk Medycznych Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy do pełnienia funkcji recenzenta rozprawy doktorskiej lek. Rafała Wójcickiego, ubiegającego się o stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne.

Protokół badania „Retrospektywna ocena morfologii złamań miednicy oraz wdrożonego leczenia operacyjnego” został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Bioetyczną Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy (nr zgody KB 645/2022 z dnia 13 grudnia 2022), a kopia zgody stanowi integralną część rozprawy.

Tekst przedstawionej do recenzji rozprawy doktorskiej lek. Rafała Wójcickiego liczy 83 strony i składa się z następujących dwunastu rozdziałów: wstęp, epidemiologia złamań panewki miednicy, klasyfikacja złamań panewki miednicy, cel pracy, streszczenia artykułów oryginalnych, wnioski, streszczenie, summary, bibliografia, publikacje będące przedmiotem rozprawy doktorskiej, oświadczenia współautorów publikacji, zgoda komisji bioetycznej. W jej skład wchodzi również kopie dwóch manuskryptów opublikowanych w indeksowanych czasopismach naukowych.

Jeśli chodzi o nazewnictwo rozdziałów, zalecałbym doktorantowi użycie raczej terminów „streszczenie w języku polskim oraz streszczenie w języku angielskim” zamiast „streszczenie i summary”.

W ramach niniejszej rozprawy doktorskiej lek. Rafał Wójcicki opublikował następujące manuskrypty:

1. **Wójcicki, R.**, Pielak, T., Erdmann, J., Walus, P., Małkowski, B., Ohla, J., Łapaj, Ł., Wiciński, M., & Zabrzyński, J. (2023). The Association between Acetabulum Fractures and Subsequent Coxarthrosis in a Cohort of 77 Patients-A Retrospective Analysis of Predictors for Secondary Hip Osteoarthritis. *Journal of clinical medicine*, 12(20), 6553. doi.org/10.3390/jcm12206553
2. **Wójcicki, R.**, Pielak, T., Walus, P. M., Jaworski, Ł., Małkowski, B., Jasiewicz, P., Gagat, M., Łapaj, Ł., & Zabrzyński, J. (2024). The Association of Acetabulum Fracture and Mechanism of Injury with BMI, Days Spent in Hospital, Blood Loss, and Surgery Time: A Retrospective Analysis of 67 Patients. *Medicina (Kaunas, Lithuania)*, 60(3), 455. doi.org/10.3390/medicina60030455

Warto nadmienić, że lek. Rafał Wójcicki był pierwszym autorem obu manuskryptów składających się na niniejszą rozprawę doktorską, co jednoznacznie podkreśla jego znaczący wkład w osiągnięcie naukowe.

Ponadto, oba artykuły składające się na przedmiot rozprawy doktorskiej lek. Rafała Wójcickiego, zostały opublikowane w indeksowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym oraz znajdują się w wykazie czasopism Ministerstwa Nauki. Doktorant wraz z Promotorem zdecydowali o wysłaniu manuskryptów do niezależnej recenzji w czasopismach poprzedzającej opracowanie rozprawy doktorskiej, co obecnie stanowi najtrudniejszą, ale i najbardziej rzetelną drogę uzyskania stopnia doktora w dyscyplinie nauk medycznych.

Złamania w zakresie miednicy stanowią jedno z największych wyzwań współczesnej chirurgii urazowej. Wiążą się one z wysoką śmiertelnością chorych, a w dłuższym okresie powodują rozliczne problemy zdrowotne zmniejszające w stanowczy sposób jakość życia dotkniętych nimi pacjentów. W związku z powyższym stanowią poważny i istotny problem zarówno kliniczny, jak i socjoekonomiczny.

Jednym z ich najważniejszych i najbardziej nieuchronnych powikłań jest rozwój wtórnej choroby zwyrodnieniowej, której jedynym skutecznym leczeniem jest endoprotezoplastyka.

Doktorant jasno przedstawił cele rozprawy doktorskiej. Ich wybór nie budzi wątpliwości, są precyzyjne i ich osiągnięcie dostarcza cennych informacji klinicznych.

Badania Doktoranta, przeprowadzone zostały pod baczna opieką Promotora Dr hab. n. med. Jana Zabrzyńskiego, prof. UMK, a ich metodyka jest poprawna i nie wymaga uwag recenzenta.

Doktorant uzyskał mierzalne wyniki, na których podstawie sformułował klarowne i logiczne wnioski. Pokazano, że częstość występowania wtórnej choroby zwyrodnieniowej po złamaniu panewki kości miednicznej jest wysoka i wynosi ponad 20%. Zarówno użyty dostęp chirurgiczny, jak i czas oczekiwania na zabieg w sposób istotny wpływały na rozwój wtórnej choroby zwyrodnieniowej i konieczność wykonania endoprotezoplastyki. Co ciekawe, wartość BMI, czas trwania zabiegu, czas pobytu w szpitalu oraz utrata krwi nie były bezpośrednio skorelowane z morfologią złamań panewki i obecnością towarzyszących urazów.

Sugerowałbym jedynie unikanie stosowania zbyt ogólnych sformułowań we wnioskach (pkt. 1). Najlepiej byłoby scalić punkty 1 i 2 wniosków w jedno spójne stwierdzenie.

Przedstawione streszczenia w języku polskim i angielskim stanowią zwięzłe podsumowanie rozprawy doktorskiej lek. Rafała Wójcickiego, jednak brakuje w nich jasno sformułowanego celu pracy. Występują również błędy gramatyczne literówki (np. „ ... charakteryzują się mniejszą liczbą przekroczeń jednostek krwi w okresie pooperacyjnym”). Należy jednak jasno stwierdzić, że te drobne błędy nie wpływają na wartość merytoryczną oraz nie stanowią problemu w zrozumieniu pracy.

Z obowiązku recenzenta muszę nadmienić, że Doktorant w rozprawie kilkakrotnie używa niepoprawnego terminu „panewka miednicy”. Należy przypomnieć, że według najnowszej polskiej terminologii anatomicznej określenie to powinno być zastąpione przez termin panewka kości miednicznej. Poprawnie terminu miednica używać powinno się jako zbiorczej nazwy dla dwóch kości miednicznych, kości krzyżowej oraz kości guzicznej.

Co istotne, przedstawione powyżej uwagi i sugestie recenzenta nie umniejszają wartości naukowej i klinicznej przeprowadzonych badań oraz otrzymanych wyników.

Obie prace wchodzące w skład rozprawy zostały napisane przejrzysto i stanowią logiczną i spójną całość. Poza wynikami liczbowymi, w artykułach przedstawione zostały liczne ryciny, wykresy oraz tabele, które ułatwiają czytelnikowi interpretację wyników oraz zrozumienie przedmiotu badań.

Należy podkreślić, że badania będące podstawą rozprawy doktorskiej lek. Rafała Wójcickiego zostały zaplanowana oraz przeprowadzona w należyty sposób, co wskazuje na rzetelny i rozbudowany warsztat metodologiczny Autora oraz ścisły nadzór Promotora.

Podsumowując, przedstawiona mi do recenzji praca doktorska spełnia kryteria wymagane dla przewodów doktorskich przewidziane w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r., Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018r., poz. 1668 z późniejszymi zmianami). Tym samym, wnoszę do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy o dopuszczenie lek. Rafała Wójcickiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Równocześnie, z uwagi na bardzo wysoką wartość naukową oraz znaczenie kliniczne przeprowadzonych badań, wnioskuję o wyróżnienie przedstawionej mi do recenzji rozprawy doktorskiej.

dr hab. n. med. Przemysław Pękała
LEKARZ
3539555